

Ivan Balen

Od stoljeća sedmog – križnim putem do slobode snagom vjere, istine i ljubavi

Matica hrvatska, Ogranak Đakovo, Đakovo, 2016.

Nova knjiga umirovljenog srednjoškolskog profesora Ivana Balena predstavlja sintezu historiografskih podataka o hrvatskom narodu i različitim državnim zajednicama koje je tijekom proteklih 13 stoljeća formirao ili čijim je sastavnim dijelom bio. Knjiga se sastoji od 335 stranica s velikim brojem ilustracija u obliku crno bijelih fotografija ili kartografskih prikaza. Podijeljena je na 20 cjelina unutar kojih se nalazi 15 poglavlja koja kronološki tematiziraju povijesna razdoblja, kako i sam naslov knjige kaže, od sedmog stoljeća pa do događaja koji su uslijedili neposredno nakon Domovinskog rata, tj. do svečane posvete Križnog puta u Lovincu 1. listopada 2011. godine.

Uvodno poglavlje, koje služi umjesto pogovora, donosi definicije različitih političko – pravnih pojmova bitnih za shvaćanje autorovog diskursa, tj. cjelokupne knjige. Poglavlje, također, donosi i nekoliko pjesama hrvatskih književnika koja tematiziraju ljubav prema domu i domovini, a koja su nastala u 19. i početkom 20. stoljeća. Autorova pedagoška dimenzija očituje se u vizualnom oblikovanju teksta, pri čemu se najznačajnije misli naglašavaju bilo podebljanim ili krupnijim fontom, bilo izdvajanjem iz paragrafa. Isto tako, autor je pojedine pojmove i osobe izdvojio unutar poglavlja te ponudio kratko popratno objašnjenje.

Sljedećih 15 poglavlja se bavi povijesnim epizodama pri čemu se razdoblje od 7. stoljeća do 1918. obrađuje u pet poglavlja, dok se u ostalih deset tematizira 20. stoljeće. Strukturno su poglavlja slična, pri čemu je tekst praćen naglašenim tezama, izdvojenim pojašnjenjima i pripadajućim ilustracijama. U poglavlja koja se tiču 20. stoljeća fokus je stavljen na srpsko-hr-

vatske odnose u zajedničkim državnim tvorevinama, dok se u posljednjim poglavljima, koja se tiču Domovinskog rata, u žarište stavlja prostor Like, s kojega autor i potječe. Dakako, što su poglavlja povijesno bliže današnjem vremenu, popratna ilustrativna komponenta je puno više zastupljenija, a kao dodaci uvršteni su novinski isječci, isječci iz govora poznatijih osoba u svečanim prilikama ili dijelovi prepiske, svjedočenja, te popis poginulih osoba s lovinačkog područja u Lici.

Umjesto završne riječi, autor je ponudio tekst govora kardinala Franje Kuharića iz 1995., biografske podatke o papi Ivanu Pavlu II. te kardinalu Kuhariću, s naglaskom na njihovu ulogu u godinama tijekom i neposredno nakon Domovinskog rata. Poglavlje se zaključuje pjesmom Alekse Šantića „*Ostajte ovdje*”.

Knjizi su priložena i četiri dodatka koje čini tekst don Tomislava Baričevića, „Dnevnikov dodatak” voditelja Radiotelevizije Beograd Miloša Markovića, tekst koji se tiče Memoranduma Srpske akademije nauka i umetnosti iz 2012. godine te preuzeti intervju mr. sc. Krešimira Galina, etnomuzikologa.

Autor je po struci agronom, a kako mu biografski i recenzentski podaci navode, ujedno i književnik i glazbenik te autor brojnih glazbenih djela od kojih se ističu *Himna Obrtničke škole Đakovo* te *Himna Grada Đakova*. Knjiga „Od stoljeća sedmog” odraz je autorove svestranosti, pedagoške metodike i njegovog viđenja kompleksnog povijesnog procesa formiranja današnje društvene zajednice koja se deklarira Hrvatima. U aktualnom dnevno-političkom diskursu, sasvim sigurno će pronaći brojne zainteresirane, kako čitatelje, tako i kritičare.

Jelena Boras